

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 35.

Velosko-Opatija u četvrtak 28. kolovoza 1902.

God. III.

Kako ćemo se očuvati?

Dva su načina s kemu se očituje narodnost jednoga čovjeka, jednoga skupa ljudi — jednoga naroda. Jedan od tih dva načina je vanjski, a drugi je unutarnji. Kad ja javno i prez straha kažem da se moj lepi materinski jezik zove hrvatski i da sam ja u tom pravi istaraki Hrvat, kada ja pjevom samo lepe i rodoljubne hrvatske pjesme i to glasno i jasno da me svet čuje, kada ja grem visoka čela na izbiri i druguda kamo me moje narodno-hrvatska dužnost zove, kada ja pritakujem na svoje prvi oni tri lepi kolori: modri, beli i crjeni i kada, prigodom većih kakovih svečanosti izvježam na svoju kuću hrvatsku milu trobojnicu, tim ja pokažem, da sam hrvatski domorodac — istaraki Hrvat. Svaki će lahko pogoditi, da je taj način ispodavanje narodnosti — vanjski način.

Nego sada se pita, jelzi dosta, da pravi naš domorodac izkazuje samo s tem načinom svoju narodnost? Nije, zač sve to, ča smo mi do sada nabrojili mogal bi delati i jedan čovek ili od straha da se kemu ne zameri, ale iz kakovega drugoga interesa — a moguče i iz kakove osobne osвете proti kemu drugemu s kim se je morda za ča to zameril.

Da vidimo sada kako će pak pravi domorodac izkazivati svoju narodnost unutarnjim načinom. Evo ovako: Najprvo on se mora osvedočiti, da on ni istaraki Hrvat za to, jer mu je to rekao [Petar ili Paval, već za to, zač drugačije ne more bit, pa da se on lepo na glava postavi. Kemu je materinjaki jezik talijanski taj je Talijan,

kemu je nemački, taj je Nemač, kemu francuski — Francuz itd. itd. A od tega aledi, da kemu je jezik materinski hrvatski, da mora i on sam bit Hrvat.

Za tim svaki pravi domorodac mora nastojati, da se prema onemu, ča od njega narodnost zahteva, vlada ne samo vane pred ljudi, već i doma, va kuće svojoj, kade ga nijedan ne vidi i ne čuje. Ku korist čemo mi imet od Hrvatih, ki va svojih kućah govore talijanski, ale kakogod drugačije? — Dakle glavno je, da se s decom i sa svemi ukučani samo hrvatski govori, da ih se nauči mislit i čitit hrvatski, jer samo tako će oni uzljubit svoj jezik tako, da bi za njega va potrebe i more šli. Nego najveću korist će imet naša narodnost od dobrega srca oneh, ki njoj pripadaju.

Dobro srce! to je prvi i glavni uvjet unutarnjega očitovanja koje god bilo narodnosti. Na dohrem srce poživja ljubav, ta najlepša i najuzvišenija krepot, ča ju je Bog usadił u ljudska srca. Kade je ljubav, tamo je i sloga i blagoslov božji, a zna se, da prez blagoslova božjega nima, ni sreće ni zadovoljstva.

Puli nas fali te ljubavi — fali nekoliko tega dobrog srca. Zamimo jedno selo, ali jednu vas. Va tem sele imaju se ljudi borit proti neprijatelju. Od tega neprijatelja more one ljude spasiti samo Sloga, — a kakove složičini more bit mej ljudi, ki se vavek svadaju i ribaju mej sobom, mej ljudi, ki bi samo da bi mogli naškoditi svojemu najbližemu i ako bi moguče bilo, još ga i va žlice vodi utopili? Če mi reć ki, ja ma kada pride do

potrebi ti ljudi ta se benj zajedno nađ i složno navalit na neprijatelja. Te i ne te. Mi živimo va jako grčeh vremena: ljudska krepot ni već kakova je bila jedan put, a opet ka korist nam od tega, da se i ti ljudi obrane dva, tri i deset puti, kada će prit dan, kada će oni kosmajuč se mej sobom tako oslabet, da će ih neprijatelj kako niš zdrobit i strt. Nego, reć će ki god: ljudi su od vavek bili ljudi, oni su se mej sobom od vavek svadjali i svadjat te se. To ni nikakov razlog, da moru pametni i razumni ljudi gledat na takove prilike onako mirnim okom. To su pojave, ke moraju dat puno za mislet, a i vreme je, da kade se iste pokužu, da im se na dobu na rep stane. Ja ne ću reć, da ni za potrebu, da i vanjskim načinom pokažemo svoju narodnost, dapače va sadašnje je vreme to od velike potrebe i kukavica je on, ki se srami ili boji pokazat se pred svetom ono ča je.

Nego ča će nam koristit sve lepe besede, sve naše pjesme i nasdravice, a tako i sve banderi i svako klicanje ako sami svoje srce ne napeljemo na to, da bude dobro, miroljubivo — s jednom besedom, ako ne usgajmo va sebe i puli drugih ljubav, ka nas mora sveh skupa čvrsto vezati i ne dat, da se naše sile gube u ludo kosmajuč se i taruč zaradi osobnih naših ambicija, ale potajnih rovarenja podmučkih zlodaha, kakovih je sva sila poseta po nevoljnjoj domovine našoj?

Govimo dakle ljubav, tu najlepšu krepot božju — govimo ju jer samo s njom i kroza nju čemo očuvati sebe i narodnost našu.

od prašine. Ona bijaše angeo za kojim mi srce vehnulo, ona bijaše moj krasni ideal, za kojim sam čeznuo, uzidao a jedne večeri i gorke suze ronio. Ta Leopoldina je kruna srca moga, biser moj, raj, sreća i spasenje moje.

Vrag odnio i godine! Naprtio sam si već prošle godine na mršava moja ledja i četvrti križ, nu tako star ipak ne izgledam. Pred gospodjama zabašurim pol a pred gospodjicama i celi križ, samo ako ikako mogu. Konstatujem, da pred gospodjicama izbjegavam i kriše i polukriže ta one vragoljanke bi jošta na moj račun u pš šale i pš žblje i petoga prišle na moja već malo poguata ledja. Vragoljanke su, često vrazilci sami. —

Profesor sam botanike na velikoj gimnaziji a kao takav proučavam sada panke jer i u njima nalazim nešto sebi slična, naime one tanke visoke noge. Na mojem drugom mršavom vrata sjedi moja malena olišanska glava sa svojim šiljastim crvenim nosom, na kojem sjedi cviker, moja vredna usdanica.

Obitelji neimam, rodbine jošta manje, te kad postavim na glavni moj visoki cilindar, mogu bezbrižno putovati diljem cielog svijeta ta ciela moja imovina ne sastoji iz jednog herbarija i jednog razdrapanog kišobrana. Jednom rieću: Iz botanike i faune za botaniku i faunu.

Ovakav stvor kao što sam ja, morao

se velens nolens zaljubiti u bogata Rittmarčku i božjom pomoći stvoriti si obitelj i spleti gnezdo. To bijaše moja vruća želja i čežnja. Srce mi uzdrhta kad vidim na dva tri koraka pred sobom vitki struk moje Leopoldine. Micala se pred menom kao visoka vitka jelka kad u nju dahne čuh jutarnjeg povjetaraca.

Koracah za njom kao patak po suhoj grani kad plete svoju finu mrežu a da kakvu debelu muhu uhvati. Radi novca sam u malenoj pepeljici, platilo sam stan a u žepu jošta trideset forinta. Koraknuh malko naglje i mršavom rukom dotaknuh se njezine oprave. Ona nije toga očutila, ta dotaknuh se je ko najajejnije „mirabilis Jalape“. Nu kad pomislim, da mi valja jošta pred njom klečati i debele suza roniti, pa bude li sreće i prvi ciolov na njeno široko čelo utisnuti, kosa mi so stane jeziti. Zdvogiti nisam hćeo već ju sledih dalje kao pastu. Da, kao pastu debeleg zeca.

Zadah si riec, da ove večeri ću joj stisnuti ruciću i zalaziti lakhu noć. Prodjosmo već i standard a za nekoliko trenutaka zakokrena u park a ja za njom. Sve nam se micalo s puta a osobito djeca, ta već odsvonila večeranje zvonu. Ove večeri polučih namo to što ju popratih do „Hotela“ gdje je ona stanovala; 1 kat, soba broj 13. Ovo bijaše prvi stalni po mom računu učinjeni korak k bračnoj sreći.

Večertati nisam išao, zadovoljih se kri-

Velika skupščina

Družbe sv. Cirila i Metoda
u Ljubljani.

Poslie svršenoga dnevnoga reda je dr. Rybar zahvalio vodstvu Družbe za to što je ustrojila peti razred na muškoj školi u Trstu i zamolio da se po mogućnosti otvori i peti ženski razred. Zamolio je da se dječji vrtić (zabavišće) na Groti i dalje uzdrži. Predložio je, nek se vodstvo družbe obrati na slovenske zastupnike u carevinskom viešu da podumu sve moguće korake da se već jednom u Trstu ustroje javne pučke škole sa slovenskim naukovnim jezikom. Predsjednik ja izjavio, da će se sve želje govornikove uzeti u obzir.

Tomu posve suhomo izvještaju dodajemo još ovo:

Svrha slovenske družbe je jednaka našoj: Borba proti neprijateljem slovenske narodnosti, koji bi ga htjeli uništiti. Budjenje narodne svijesti, da svi ahvate kako treba raditi i žrtvovati, ako hoćemo da se narod sam sebi uzdrži. Ustrajanje i uzdržavanje dječjih zabavišta i škola.

Družba slavenska ima blizu 9000 članova i članica. Gospodin tajkuh u svojem izvještaju izrazio je želju da buda podružnice malo marljivije u svojem radu.

Svega dohotka imala je Družba 40 tisuća kruna i po prilici toliko troška. Od podružnica dobiva razmjernu najveću svotu od 11 tisuća kruna.

Pokrajina Kranjska daje 2000 kruna, a grad Ljubljana 1000 krun, navlastni odbor Koraških Slovenaca 1000 kruna. Darovi slovenskih posujilnica iznašaju preko 5000 kruna, i to većinom putem „Slovenskoga Naroda“. Kroz list „Slovenec“ imalo je samo 174 kruna. Ovo poslednje je svakako žalostno. Družba je osnovana na kri-

PODLISTAK.

Leopoldina.

Po onom putejkju, što vodi iz Dražice do carake ceste u Opatiji, sav zapuhan koracao sam jedne večeri, da dostignem krasoticu, koja laganim korakom stupaše pred menom.

Nješto me gonilo k njoj sam neznam što

Prekoračila već tridesetu godinu, a ja već i četrdesetu. Baš liepi par po godinama! Bila visokog stasa, žute kose, orlovog nosa i velikih modrih očiju. Imala krasne zubice koji je nisu nikad bolili jer ih za skup novac kupila kod zubara.

Imeđi onih divih velikih irasitih modrih očiju posadila se debela Bradavica, nu na srčcu neisticao se toliko, buduč frajlica bila pjevava lica. Zvala se Leopoldina Rittmayer. Bijaše to kći nekog bogatog veleposjednika iz Požunake okolice. Roditelji joj umrieše već odavna i ostala sama na svijetu ko odoječna grana. Svojim imetkom upravljala sama a svake bi godine na mjeseec dana dolazila naučiti se opatijskog zraka.

Ove večeri bila je kramo odjevana. Nosila liepo bijelo svileno odiele a na glavi krasan jednostavan slamnati šešir. Jednom rukom hladila se sa prekrasnom lepecom — ta danas je neobitna sparina — a drugom pozidgnala svoj svileni brhan, da ga očuva

škom sira i komadičom kruha, ta i poslovice veli: „Lahka večera dug život“. Pa napokon i ja moram štediti. Dakako Leopoldina stalno se bogato gostila, pa pravo i ima, ta neće valjda novec ponieti na drugi svijet a bome neće niti ona vjekom živiti. Legnem u krevet, zaspah i smičah sladih san o mojoj krasotici, oko koje se već vrtim više dana kao pas oko vruće kaše.

Rano se ustah; izadjuh i udarih putem do Hotela, da dočekam mojeg andjela. Za kratki čas mi se ukaza na vratima. Al je liepa al je krasna! Odjovena bijaše elegantna Na glavi imala liep florentinski kloub. U jednoj ruci nosila liep fini srebrnom okovani štapić a drugom vodila na uzici malo bijelo pteasteno. Orog jutra bila mena slična pa koji grieh ako i mojem srću više prijala. Hitrim korakom stano koracati po parku a ja mi sledih.

U jednom mjestu se zaustavi i poča piljiti u more a ja ekinem ponimo mej cilindar i zalazih joj „dobro jutro“. Ona mi ne odvratu a iza male stanke mi odvratu: Gospodine! daje mi mira jer inače prijaviti ću va policiji.

Slegnem ramenima, oprostim se i s ovim mojim idealom s tješilo me ipak da nije došlo do ljubavnih izkaza, jer to bilo 13 augusta. Pegula.

časnko-katoličkom temelju. Uzgoj u Društvenih školah je čisto kršćansko-katolički. Na više škola Društvenih podučuju čak redovnice redova kršćansko-katoličkih. A ipak kroz list „Slovenec“, list poglavito slovenskih svećenika, dolazi Društvi tako malena svota.

Koliko put se sastaju gospoda svećenici kod ranih zgoda, i koliko bi kroz godinu mogli sabrati da daju za Društvo svaki put i malen darak. Bez ikakve pizme ni njim to na srce stavljamo.

Društvo je predsjednik svećenik, uzor svećenik, monsignor Tomo Župan, a tajnik isto tako uzoran svećenik župnik-dekan Anton Žolgar. Već ti muševci, čestiti svećenici i vrijedni Slovenci zasluže, da se njihova braća svećenici po svih slovenskih zemljah za kršćansku slovensku družbu zauzmu.

Inače je uprava Društva u rukah muševa jedne i druge političke stranke u Kranjskoj. Tu se ne poma raslike političke ta svi složno radi i na drugih poljih, proti skupnim neprijateljem.

Nit kod banketa, skupnoga objeda nije se opazilo nikakve razlike. Bile su zastupane obije političke struje Kranjske, svi stališi, oba spola. Kako tu, tako bi mogli svi složno raditi i na drugih poljih, proti skupnim neprijateljem.

Jedno nam je još u oči palo, što ne možemo prešestjeti. Kod skupštine Društva i susjednoga banketa, manjkalo je mnogo članova i odbora Društva i njezinoga nadzornoga odbora i njezinoga obraničkoga suda.

Dru. Matku Laginji (1852.—1902.)

Prometaj div,
Kad klonula je starim mušaka snaga
Ti našao se živ
Na strah i trepat tudjinskoga vruga
I dušmanina hrvatskoga zbora —
— Nad Ukom planu sjajna, nova zora
Jer Ti si ušao s nježnom poput lava
Uz subornika hrabrog Vjekošlava
Na branik doma, branik rodnog praga!
Pedeset ljeta,
Što Providnost sveta
Kó heraba te posla ovom kraju,
Pedeset ljeta kano sanak minn,
Četvrt vjeka tješih otačbinu
U njejoj tuzi i u gorkom vaju...
Ti junak, keroj, noko!
Ti si živ
Prometaj div! — —
— Da herub
Ogajenim si mačem
Zavitlo dešnom
Proti otačdem,
A Markov lave
Nekoč gordé glave
Pred Tobom, dive, pogno je šija,
Ukrotio si njegovu sinjoriju;
Od rana ljutih lav već ahrvan rida,
A Ti ga strati novi Leonida!

I vojju dalje,
A rod Te cieti u Tvom boju prati
I sto urđaca vruću molbu šalje
Do neba za Te, gdje se sunce zlati!
I neka Markov grivnom svojom tresé,
I neka rida, siplje svoje biese,
I nekri tušman kleti!
Te istra naša umilna i biela
Fermopila je ciela — —
— I mi smo, spremni, a uz Tebe lava
Za uzro našeg prava!
Kó jedna duša za sloboda mrieti!
Za dar, u kolovozu 1902.

Rikard Katalinić Jeretov.

Dopisi.

IZ LOVRANA. Lovranci učinite konac protunarodnoj igri vašeg Kukuma.

Netom što je svršila školska godina u Lovranu videl sam otrove, kako gredu u crekav. Sam u sebi progovorih: „Što će biti s ovom našom decem?“ Ova riječ izmišlene od prestog lovranskog ribara bile su povodom da napišem par riječi u cijenjeni „Narodni list“.

Zalostni su doista odnosi u našem Lovranu osobito u školskom pogledu u talijanskoj školi. O napredku i o disciplini ne može se ni govoriti, jer isto je što ne se kaže izpod ništica, a nije ni čudo, kad naš meštar, rođen Kranjec, ne dolazi u školu — kako ne se jedan lovranski zanatlija izrazio — moguće 80 puta na godinu.

O napredku i disciplini dao mu gosp. školski nadzornik medaju di osora. Ali ako uzmete u ruku svjedočbu kog školana iz to Kukumove fabrike vidit ćete u njoj najbolje redove i list 2. Ali ne zaboravite, da je to samo na papiru a u tkivi je ona velika 0 (ničtica) ili ti po našu 5 ili 6. Na ne može ni bolje biti. Zašto ne? Čujte razlog. Talijanska škola u Lovranu broji tri razreda sa 220 dece. Od ovih ne smade ni beknuti riječi talijanske 200 djece. Ljudi božji 200 djece govore i se mole Bogu samo hrvatski a su zapisani u talijansku školu.

Pitate, zar ne? g. uredniče? Kako to, da ova djeca polaze talijansku školu a ne hrvatsku? Malo pazienzo pak ču vam i to špejgat. Vi dobro znadete g. uredniče, da imade svaki covjek već od naravi tu pravicu da se izobrazu. Ali izobrazba valja da počme po boljem i naravskom zakonu u onom jeniku, koga nas je naučila naša majka. Ali toga nema na poprdijskoj školi u Lovranu. Ovdje mora vriediti ona: „Ne izbrazuj se u svojem materinskom jeziku“. Ne, nesmiješ, zabranjujem ti ja to, ja el nobile de Sezana. Izbrazuj se nella dolce lingua della nostra patria. Pogledjte kako se ja urezao naš Talijan od Sešani.

On kaže nella lingua della nostra patria, a ne znade da je njegova patria slovenska zemlja. On je sisao mlieko slovenske majke, ali ovo mlieko je dakako prokleo, ali time je prokleo i sebe, jer „Proklet bio izdajice svoje domovine“. Ta počela su ga proklinjat i njegova vlastita djeca, ako ne vjeruje, nek pita svog vlastitog sina, koji se šeće po Lovranu.

Bog ne plaća svake subote, nego kadkad i u nedelju, tako je i Rozmanov sin pletao u nedelju u nekom društvu svomog oca. To je stara. Kakav otac takav sin, a u kćeri niti ne govorimo, ter ste već čuli jedan put ja „Narodnem listu“ kako lepo zna pozdravljat kapelana.

Idimo opet za časak u njegovu školu, naodi se divite. U II. razredu iste škole nahodi se jedan dječak imenom M.... iz Tuliševice, koji polazi već 6. godinu talijansku školu bez uspjeha i napredka. Što je uzrok tomu? Pitajte dečka i odgovorit će vam: „Šjor maneštro me je prišilio, da moram poč u talijansku školu.“

Skrbnik, braće Sarioš iz Oprica upisao je prošle godine dječaka i djevojčicu u hrvatski odjel, a kad tamo kasneje doznaje, da su djeca u talijanskoj školi.

N. N. iz Lovrana tuži se, da je bila od šjore Kukumice prisiljena upinisti svoje čedo u talij. školu.

Ako bi htio sve slučaje nabrojiti nebi za dosta bio celi vaš „Narodni List“ gosp. uredniče!

Kad je upisivanje naše djece, onda si postavi naš Rozman već poznato geslo: „Osar tutto, basta che vengono tutti in mia sinagoga.“

Roditelji dolaze s dobrom nakanom u školu sa svojom djecom. da ih upišu u onu školu u kojoj se govori ovaj jezik, kog oni sami kod kuće govore. Ali kad bi hteli ovi da svoju dječicu upišu u hrvatsku školu, tad se počme zvijat šjor Kukuma i nagonarat roditelje, dok ih namami i nagovori, da upišu svoju djecu u talij. školu, jer talijanski jezik da je potrebit u hrvatski ne.

Onim pako, koji se ne puste nagovoriti, obeća Kukuma da će ih upisat u hrvatsku školu, kad tamo ih upiše u talijansku, kao i gore spomenute Sarioš. Pošje nema pomoći jer on kaže „što pišah, pišah“.

Tako biva upisivanje djece u Lovranu pod rezidencom Kukume. K tomu dakako šute sve oblasti, jer oblasti nema nad Kukumom.

On je lex suprema. On je gospodar u školi, u crkvi, na obćini i posvuda. Da je to istina dokazati ću, ali samo još par riječi o školi.

Kad se ono bila otvorila u Pazinu hrvatska gimnazija, dogodio se slijedeći slučaj između Kukume i jednog djaka u Lovranu. Roditelji djaka K. nakanili su dati svog sina za istu gimnaziju. Kukuma misleć, da će roditelji svog sina poslati u talijansku prkos-gimnaziju u Pazin, dađe K. krasnu svjedočbu. Kad kasnije Kukuma donjuši, da će K. u hrv. gimnaziju, pozove djaka K. k sebi, zahtjeva svjedočbu, koju mu bio pred nekoliko dana izručio. Djak K. ne misleć na ništa zla — izručio mu svjedočbu. Čujte i zgražajte se! Kukuma rastrga svjedočbu i napiše drugu sa drugim (II.) redom. Ne dodajem komentara, nek svaki dađe svjedočbu u šjora Kukumi.

Lovranci! ovih dana se otvara škola budite pametni, upišite Vašu djecu u onu školu u kojoj se govori Vaš jezik. Ne puštajte se nagovarat od Kukuma, kako ste do sada činići, jer u Kukumovoj školi se odgajaju izdajice Vašeg jezika. Zahtjevajte da Vam se djecu u hrvatsku školu upišu. (Svršetak slijedi.)

IZ MOŠĆENIC. U ponedjeljak na 18. ov. m. kad se u slavil rođendan Njegovoga Velikantva našega Premilostivoga Cesara imeli smo u jutro svečanu sv. maša sa „Tobe Boga hvalimo“.

Crkva je bila prilično puna ali većim delom našeg naroda, aš naši mačići nisu valjda imeli vremena da se pridu pomoliti za svojga cesara. Od reprezentanci bili su na maše samo potešta i dva zastupnika naše stranke. Ča vam se pari, ča nisu to lepi reprezentanti? Tega dneva bile su sve komunjske kući va građu okrunjene s banderami, ala da ste videli kakove su te bandere bile, bite se bili nasmeli kako sam i ja. Najviše ih je bilo kolora crjeno-beloga, ma tako da je zgora bilo crjeno a z dola belo, pa je to bila baš bandera od štata hrvatskega. Oh, brižni mi, ma čuda znamo! Naši mački i sam potešta vavek neć predikaju kontra tuj Hrvatskoj a kad tamo oni sami stavljaju dapače i na sami obćinski ured njihinu državnu banderu! Na našoj čitaonici vijale se je po običaju naša trobojnica a pokraj nje crno-žuta zastava. Mi smo u nedelju večer, na viliju, razsvetlili čitaonicu sa bengali i pošali smo rakete pa smo zapjevali kod tega „Carevku“ i „Ljeba naša domovina“, a naši protivnici po novoj mođe, goreli su na sam dan kres i druge stvari.

Kod tega nisu niti zapjevali „Carevke“ aš talijanski, ala kako bi oni rekli istrijanski ne znaju a hrvatski neto ju ni za celi svet kantat, aš da se ne reće po istrijanski „Čuvaj Bože Cara našeg i naš dom“, nego „naše doma“!

Mjesto pjevanja oni su par puti zapjevicali „Aviba Istria“ i „Aviva Krstić“. Tu su se najviše namučili po užance braća „blovani“, kako ih ovde zovu, a osobito on „mić“, ki je około hodił z decum po Drage njavčav „Viva Istria“ i „nije Draga hrvatska“. On je decu poslal neka gredn i pred naše kući malo njavkat, neka se malo jedito, ma on brižan ne zna da se mi nimamo zadržat a on ima almenzo za ono, da mu je žena otela va Afriku u bratom (Kapulum) pobeć, kad je ono za njum po kuće tekal

Rasveta su oni delali samo s petroljom i popelom a kupili bi bili i nekoliko bengall ča su od nas videli i za to je bli napoštu šal Kapula u Reku, ma ni niš kupil aš da su predragi. Ah, povera patriji! Pa još su imeli kuraja govoriti da Hrvati nimaju s čem delat luminacijon, a Bože moj, ki je više potrošilo za ta prigoda Hrvati ala Mački? Prosudite malo, dragi čitatelji, ki je leppe počastil i proslavil rođendan našega Premilostivoga cesara Frana Josipa I. Hrvati ala mački va Mošćenicah.

Domaće vesti.

Otvarenje škole družbe sv. Cirila i Metoda u Voloskem bit će ponedjeljak na 1. setembra. Upisivanje dece počet će petak na 29. ov. m. i trajat sve dokle počne škola. Roditelji pako ih njihovi zamjenici neka se potrudu do

obć. ureda kada će decu upinivat g. ravnatelj družbine škole.

Nam ni za potrebu već ovde spominjat, kako ta naša lepa škola upravo prelepo napreduje. O napredku družbine škole mogal se je osvedočiti svaki prigodom lanjake božične svečanosti, a još bolje prigodom zadnjih školskih ispita. Mi smo va našem „Narodnem listu“ javili, kako se je i poglaviti g. c. k. kot. kapetan jako pohvalno izrazil o napredku naše škole a tako se je izrazil i gosp. šk. nadzornik i svi oni, ki su tu školu posjetili.

To more dostajst svakemu pametnemu ocu i svakoj vrednoj matere, da svoje dete upiše va školu družbe sv. Cirila i Metoda na Voloskem. Pogledajte jedno dete ko gre va našu i jedno ko gre va talijansku školu. Tu vam je razlika kako dan i noć. A zač to? Zač, prvo: meštru Pegančinu još fale svi veći ežameni i on ima sada drugel stvari po glave, do keh mu je već stalo, nego do školi, a drugo: dokazano je, da dece moru napredovat samo va onih školah, va keh se uči decu va njihovom materinskem jeziku. Za to i je gosp. c. k. kot. kapetan našal va našoj škole najveći napredak — naime za to, ča se va njoj uči decu va materinjskem jeziku.

Celi svet ljubi i miluje svoj materinski jezik, kako najlepše i najdraže zlato. Va jezike narodnem je sadržano sve, ča su nam jedanput pustili naši stareji. Va njem, va materinskem jeziku, je sve ono, ča čini, da naša duša lepo, pametno i mudro misli i prosuđuje, a ovo zadnje je va živote više potrebno, nego sve drugo. Na poloki krvi se je već prolelo za očuvanje domačega svojega jezika; gledajte roditelji, da i vi očuvate svojoj dece taj najlepši božji dar. Upišite svu svoju decu va našu lepu školu družbe sv. Cirila i Metoda na Voloskem — i vi ćete si s tim pridobit od svoje djece velu zahvalnost i najljepši blagoslov.

Početak škole u Opatiji. U budnji petak i subotu počme upisivanje dece i na našoj škole u Opatiji. Upisivat će se u pulicijskom kumisarijatu u jutro od 9 do 12 ur, i za polne od 3 do 5 ur.

Preporučamo našem ljudem, da upišu svoju djecu u školu svojega jezika, kega smo dužni ljubiti više nego nijednoga drugoga. Pogledajmo malo na druge narode — na Nemce a najme pak na Talijana. Ono malo praveh Talijani, ki pul nas živu, kamo pošilju oni svoju decu va školu? Ča morda va nemški ali va našu? A jok! A još morate pul tega znat, da pul nas baš niš ne rabi talijanski. Pul nas i kapulari hrvatski govore. Pak kako delaju drugi tako valja da delamo i mi. To i sam Bog zapoveda. Najprvo je naše a posle je tudje. Kad budemo mi poštovali svoj jezik i s njim se služili, poštovat će ga i tudjinac, ki k nam prihaja.

Osim toga naše škole su bile javno pohvaljene i uživaju dobar glas. Deca se dobro uče a imaju vredne i dobre učitelje. — Za to smo sigurni, da će svaki pametan upisat svoje dete u svoju školu a ne u tudju.

Djecu za školu koja još nisu dovršila 6 leta a fali najim samo koji mesec, neka dodju upisati njihovi roditelji gosp. učitelja J. Miranu u dolnju školu na dan otvorenja iste, dne 1. setembra, posle sv. mise.

Zadnji atentat na našelnika Šimu Defara. Po riječi Bortalaša „osar tutto“ pokušaju sada i ukraina sredstva proti poštonoj našoj stranki i možemo reći preporoditelju Tinjana Šimu Defaru. Jer se boje da ča im biti loša sreća obrnuli su se na Kanušu i Mraka va Pazine, i nantekali ih, po šile da balotaju za mačke-Talijana i proti stranki Šime Defara.

Čujemo, da se i oni već dobrahno giblju i ljude šile i straha da nek gisajnu za mačje inače da će im speče delat. Ali kad jim

naši ljudi poverili da nete i nete sa mački ni sad ni nikad oni ipak odmeknu.

Ali ne tako oni Jove Tomante i u glavum treptanje Jorgji iz sv. Petra u Šumi. On uvažima ljude kako limuni za limunadu ali ipak naši ljudi se ne daju. Evala njim! Videa da jim ni to neće pomoć su se zmišleli da treba na drugi način prestrašiti našeg Šimeta. Podkupili su nekog zločinca nek mu zapali kopa krmi, koji je bogme to izvršil i kopa je zgorela.

Ali vidili su da ni to nije Šimeta prestrašilo pa ga izazivlju po noći i bio je radi toga bivši načelnik Depira odsuđen od sada na 30 krun globe ili 3 dana zatvora.

Sada mu se groze da će mu uzeti život, jer oni da moraju predobit.

Mi držimo da Šime se neće ni tega prestrašiti až bogme jih je dosti gorčkih akusil za naš narod u borbi već 32 godine u kojih je već preko 14 let načelnikom i je dosti bure prek njegovog glave proživlju. On pametno i razborito ravna i vlada občinom i svojem obitelji.

Šime neboj se! — Tvoj čvrsti značaj, čisto čelo i neokaljeno srce pokazati će i sada svijeta da se ti poštenimi sredstvi boriš proti nepoštenim navalam antikrata od koga neka naš Bog i sv. Kris očuva. Amen!

Tinjanci, Križanci i Supetarci složno uz Vašeg dobročinitelja Šimeta Defara.

Naši domorodcem va Pazino na znanje. Naši će se prijatelji spamečevati, a kakovim veveljem smo mi va našem „Narodnem listu“ bili pribodieli viest, da je naš volevdini prijatelj i vrlo dobar domorođac velevš. gosp. dr. I. Letiš imenovan občinskim lješnikom u Pazinu. Danas pak primamo od prijateljačke strane i vrlo rado priobčujemo ovu obavijest na ku upozornjemo naše dobre ljude u Pazinskom kotaru. Ta obavijest glasi:

Dekretom od dana 7. augusta 1902. br. 5189 c. k. kapetanata u Pazinu bje g. dr. Ivanu Letiša dano pravo izvršavanja lješničke prakse u kotaru Pazin, te isti ordinira svaki dan osim subota od 10—12 sati u jutro u kući Karla Nebat-a br. 631 I. kat. Gosli u Opatiji. Od 1. setembra 1901. pak do 20. agusta 1902. bilo ih je 17.950. — Od 14. agusta 1902. pak do 20. agusta istega leta prišlo ih je 668. Prisutnih dne 20. agusta bilo je 2046 gostova.

Rižo Nonin je čapal 2 dni. Na Rokovu večer je bil po navade šior Rižo dobrohno vesel, pak je tom prilikom uvredil g. Vj. R. na način dostojan svojga učitelja. Na razpravi se je doznalo, da je Rižo rekao, da će benj Talijani platiti ako bude odsuđen. Kod te razprave je gosp. dr. Janežič po običaju vrlo temeljito branil g. R., a osim toga je dal na protokol. da će tužiti opeta šiora Rižota, jer da tužba ku je on napravil proti g. R. ne odgovara istini.

Osim toga će morat Rižo platiti i 25 K parbenih troškova. Ala su srečni ti naši mački!

Veliki vojnički manovri u Istrl početi će u ponedjeljak dne 1. septembra. U utorko nastaviti će se vježbe oko Malog Lošinja. Dne 3. septembra bit će vježbe iskrčivanja na jugu Pula. Kod te vježbe će sudjelovati pjesačka regimenta br. 32 iz Zadra onda brigada sastavljena iz regimente br. 97 iz Trsta, reg. 87. iz Pule, 4 reg. artiljerije i 5 dom. regimenta.

Škvadra će sastojati iz tri odjela, brojiti će 26 brojeva sa 202 topa i 2850 ljudi. Vježbama će prisustvovati Njeg. Vel. car i kralj [naš Franjo Josip I., te nadvojvoda Franjo Ferdinand. U Puli se pripravljaju velike svečanosti. — Te vježbe za nas ipak nešto znače.

Občinsko zastupstvo u svojoj sednici od dne 23. tek. mj. zaključilo je da se gradi nova cesta do cimitera u Škriblihi i to po onih zemljiših koje su vlasnici ponudili uz priličnu cianu, a glede onih za koje su gospodari pitali pravije ima se provesti eksproprijacija, pa će imati sudbeni ljudi odlučiti koliko će občina platiti za zemljišta za cestu potrebita. Učinit će se dakle na sada samo jedan del ceste i to onaj gornji bliže cimitera, a onaj dolj niže bližu kuće gosp. Drujevića ostati će za sada još kako je. — U istoj sednici bilo je odlučeno također da se ima graditi paralelna cesta od Kuka

do Slatine. Ta cesta biti će duga 4472 metra a imala bi koštati preko 200.000 kruna delo i odkup zemljišta.

Za odkupit potrebito zemljište trebati će više potrošiti nego za delo jer kad bi se dalo onoliko koliko su sada pitali vlasnici zemljišta kuda bi imala cesta proći potrošilo bi se za to preko 190.000 kruna. — Čujemo da osobito u Opatiji ljudi pitaju jako velike cijene za odstup zemljišta i to od 10—20 kruna i više po metru. — To je upravo nerazumljivo, kako mogu ljudi toliko pitati za gradnju jedne ceste koja će baš njim služiti najviše, i kojih zemljišta će, kad bude cesta sagrađena vrediti četiri do pet puta više nego vrede sada. Vidi se dakle da ljudi ne razumiju stvari ili pak da misle da je ovo prilika da se obogate.

Samo da se ne budu mnogi prevarili! Cesta se polag zaključka obč. zastupstva dakle ima graditi, ali kada, nije odlučeno. Za svota se ima samo zamoliti visoku vladu da ona doprinese jednu stanovitu svotu a isto tako zamoliti će občina i provinciju, odnosno zemaljski sabor i nađe je, da će koli država toli zemlja dati dobru podpora za gradnju te nove potrebite ceste.

Najprije će se graditi on del te ceste od Kuka nad Prelukom do Tošine, dok se preseče današnja cesta Voleško - Matulji — jer će se onda moći valje od Kuka zavrnuti prema Opatiji i proći po staroj ceste kraj kapetanata uz Voleško i dalje u Opatiju.

Ako se samo taj del ceste sagrađi skratiti će se sadašnji put za kočije iz Matulji do Opatije za 1400 mestara dakle skoro za jedan kilometar i pol. Vidi se dakle kolika će biti od te nove ceste korist već namni šakerom. Obsiram na veliku korist i lepota te nove ceste koja će na Slatine biti spojena sa erarekom uz more, novom poprečnom cestom ka će se graditi po potoku na Slatine — preporučamo vlasnikom zemljišta po kojih će cesta proći da ne pitaju za zemlju više nego je pametno jer najveću korist će i onako oni imati.

Popravak pora u Opatiji. Naš načelnik dobil je ovih dana glas iz Trsta, da će, još malo vremena prit va Opatiju komisijon iz Trsta za razvidit kako bi se popravil perat u Opatiji — jeli se ima razirit obostojeći mul i gradit jedan novi iz vana, kako je občina molila i predložila ili se ima odstranit obostojeći mul i sagrađiti novi veliki više vani, tako da bi perat postal mnogo veći. Kad dođe komisijon bit će valja pozvani i naši pomoci da reku svoje mnenje kako bi bilo bolje — pa za to preporučamo da već sada o tomu razmišljaju što i kako bi bilo bolje.

Zabava u Meščinacih. Nedelju na 24. o. m. imela je naša čitaonica zabavu, s kojom je zajedno proslavila letnicu svojega obstantka. Ta je zabava jako lepo ispala, tako da se nismo nikad nadali da će tako lepo pasat. Stranaca je došao-bilo malo, ale je to više bilo domaćih ljudi. Dvorana čitaonica bila je krcata da ni mogla više bit. Tu je bilo sve puno. Program se je posve dobro izveo. Osobito se je svakomu dopalo lepo, dapače krasno deklamiranje gdičice Marije Ivančič a smeđa je najviše bilo kod predstave. Svi su predstavljajući dobro odigrali svoje uloge ali najbolje g. Jurinčić učitelj, koji je sa svojim poznatim načinom predstavljanja izazvao buru smeha. Pjevanje je također bilo jako lepo. Sve je prošlo u najboljem redu i zadovoljstvu samo kod tombole su se neki tužili da je predugo trajal jer je bilo mnogo darova.

Sa žalocnu moramo spomenuti, da su nekoi gostovi bili tako nestrpiljivi te su nas ostavil prije doba, za to bismo preporučili odboru čitaonice, da se drugi put nebi onako šta dogodilo.

Na koncu započeo je ples, koji je potrajao do zore. Tako je naša mlada čitaonica svojim članovima opet jednom privedila liepu zabavu od koje će imati moralne i materijalne koristi. Vidimo hvala, Bogu, da ona lepo napreduje i skuplja ped svoje krilo svo što je boljega i pametnijega kod nas a dat će Bog da će jednom postici svoj cilj za kojim ide.

Opet automobil. Čitamo u riečkih novinah, da se tamo stvara jedno društvo,

koje će sa automobilu voziti izmed Rieke i Počina s jedne strane i izmed Rieke i Voleškoga - Opatije - Ike do Lovrana, s druge strane, te čemo automobile dakle dobiti mjesto električne željeznice, koja reć bi, da je negdje zaspala. Imati čemo dakle dakle samo automobile po obostojećoj uzkoj cesti a za tim valjda također biti će na dnevnom redu i svakiđanje nesreće.

Redi čemo dakle na gorenm nego bi bili u tom obsiru da je bila gradjena električna željeznica — jer da se je ova gradila bi se bilo i ceste širilo a ovako teći će automobili kako ljudi po uzkeš cestah, konji će se plašiti i nesreće će se događajati a puk od svega neće ništa imati koristi.

Mi smo već imali prilike pisati da po ovih naših cestah nebi smeli automobili voziti. Ovo su uzke ceste, da jedva prolaze po njih dvie kočije, osobito cesta od Opatije do Lovrana i dalje, tako, da kada se nadju kočija i automobil, ako su konji koliko živi nesreća je baš lahka.

I ovih dana, čujemo, da se malo falilo, da nisu jedni privatni konji i kočije u Lovranu preko ceste u more skočili, jer su se konji prestrašili automobila dr. Edera u Lovranu, koji nije samo automobil, nego još puše i stenje kaovo kakva tuđna loko-motiva. Onoga stropota prestrašili se konji i da nije zida bilo uz cestu, gotova bi bila nesreća, jer su konji skočili nogami na zid a okrenuli se tako, da su im glave došle u samu kočiju. Da nije kočijaš držao onako čvrsto uzde, odoše konji, kočijaš i ljudi u školj! A automobil i automobilist? On je to sve mirno gledao i unapred vozio i štropotao, kaovo da se nije ništa dogodilo.

I da se je nesreća degodila, njega ne bi bio ništa pitao 'jer oblasti gledaju, vide i šute ave dok tiogod zglavli a onda će valjda što gdić učiniti.

Ako se već ne da ništa učiniti a ono neka se barem naloži, da automobilu na svih naših uzkih cestah voze uvijek na strani mora, da tako konji, ako se poplaše okrenu u breg a ne preko ceste u more. To bi se svakako moglo odrediti, da se barem nekoliko osjegura život ljudih vozatih se u kočijah. Osim toga imalo bi se strogo zabraniti da automobilu onakovom brzinom voze kako to obično čine.

Čujemo, da je proti automobilu gosp. Vessela podnešeno kroz občinu na sud više prijava radi nagle kočnje ali neznamo, jeli se što učinilo s onimi prijavami jer Vesselov automobil svejednako juri kao mašinit po cesti u Voleškom i u Opatiji.

Dakle c. kr. oblasti prenite se i odredite nešto!

Talijani su došli opeta po pratih. U zadnju sobotu svršili su u Buzetu občinski izbori. Občina Buzet je jedna od najvećeh občina u Istri. Ima okolo 18 tisuć duša. — Za to Talijanom i rastu zambee za njom. Spravljali su se u borbu proti našoj stranki ali su vidili unapried, da bi bilo sve uzalud pak nisu ni kušali sreće. Pred nekoliko let je bila i ova občina njihova a sada se ne ufaju na izbore. Oni posvuda propadaju. To moramo zahvaliti probudjenoj sviesti našega naroda osobito va Buzetinoj. Da bi nam tako bilo i druguda! Tamo narod pozna bolje Talijana zać mu je bližu, pozna ga bolje zać mu je do nedavna gušlo kožu. Ne veruju tamo Kriaticu, jer smaju da je od Talijana plaćen, da nuti i vara. Razumeju oni dobro, da je prvo svoj pak potle tuđi — najprije je kušalja pa onda kaput. Za to njim izričemo našu najlepšu hvalu. Da Bog živi rodoljubne birae i novo zastupstvo. Brzo čemo imati obč. izbore u Vepriacu, Cresu i Tinjancu. Ala na noge naš! Ne dajte se već varati od Talijana. Ne veruju propalican, ki bi za beći dali i vrugu duša. S nami je dobi Bog, ki pomaže svako dobro delo, za to na noge i pobjeda će bit naš!

Čuvajte se pijanstva. Prošli čedan šal je Mato Bezjak iz Stupari občina Kastav, starać od kakoveh 70 let, svojemu sinu u Škurinju. Kako se je vraćal doma u prilično napitom stanju, pal je siromah preko cesti slovit vrat i na mesce estal mlav. — Ovo neka sinai za izgled pijanstva. A mi govrimo: jok njemu, ki se hiti na pijanstvo.

To nepristajno delo škodi zdravlju, šepu, pul tega se potratil lepoga božjega vremena a dogode se i svadbi i božja uvredjanja. Materi i otci čuvajte svoju decu. da sa još kako dečarija ne gubi i škita po oštarijah, zać od malega se pride na veliko.

Pjevanje i tamburanje „Lovera“ počina od sada napred točno u 8 sata na večer. Pošto se približno vreme koncertu umoljava se gg. pjevače, da svi i u točnuuru dolaze na rečene vježbe.

Za družbu sv. Cirila i Metodja za Istru sabrano u Spinčićih dne 10. ov. mj. kao globa od onih, kojim se je izra bratimstva „zajik zapletoval“ 4 K. — Šapnilić za jednu lepu rasglednicu primljenu od jednega mladkega i srđanicega „Pomodorićica“ 1 K. Novac će bit izručen g. družbinom blagajniku.

Nadalje primili smo od g. Josipa Frola iz Jelšana od njega sakupljenih dne 16. t. m. u rodoljubnom društvu u kromi Stembergera u Jelšanah K 5 i 70 para. Živio sabirać i darovatelji!

Čovjek u žumi. Pripovedaju nam vjerodostojne osobe, da po šumi sv. Kame i Bakra luta jedan čovjek na pola gol i savsni razkušan, koji mora biti poredmetačnema. Djeca i šjenake veoma se plaše i o tome se u okolici veoma mnogo pripovieda.

Nesreća na Martiniki — prat bežli. Kako smo jur pisali dogodilo se je ovo leto na otoku Martiniki u gradu velika nesreća. Grad je bil najme zasut kamenim ognjem kega je hitala bližnja gora Peleo. Va grad je poginulo sve ča je bilo živega. — Kako pak sada čitamo va novinah, moralo je tu biti i sled prsta božjega. Neki mladi svećenik piše svojim roditeljam ovo: Svanu je zin kriva Franceska vlada ili gverna, koja je vjeru zanemarila i zapustila. Na Martiniki u na dan velikega potka neki bezbožni ljudi pribili na križ svinja a na vamažu neđaju su po grad peljali drugu, kako da je od mrtvih nakrenila. Govori se, da su i za uznašće neć takovega pripravljali, ali je već bilo prekasno.

I naši Talijani ili mački su jur na Telovu gnoj kidali pak ni čedo, da i njih ki put takne prat božji. Bog ne plaća svake sobote.

Nesreća na parobrodu. Na 18. o. m. nalazio se je u Messini „Adrijin“ parobrod „Baros“, koji je ono jutro izvjeslo magjarsku zastavu. Ali zastava ne hitjede da se razvije, nego se je savila oko jarbola, pa su gore poslali mornara Ivana Kalara, 20 god. stara iz Krka, koji padne s jarbola na palubu. Prenesen je bio u meinsku bolnicu, u kojoj je prošle noći umro.

Rušečna erareka zgrada. Iz Poreča javljaju, da je ondešnji gradski inačelnik obavijestio žicom trčanskog namjestnika, da se je bojat, da će se srušiti sprat erareke zgrade, koji je obrnat prema zapadu, a u kojem su smješteni državni uredi. Pačanstvo je vrlo uznemireno, pa gradski inačelnik mora već unapried odkloniti od sebe svaku odgovornost, ako se zgrada sruži. On je zamolio namjestnika, neka odmah imaašlje u Poreč državnoga inžinira s nalogom, da odmah poprimi potrebite zaštitne mjere.

Stjepan Bačić otvorio je u Voleškom br. 22 svoju

kovačnicu

te se p. n. gg. vlasnikom i poduzetnikom najtoplije preporuča.

Raduje izvadja solidno, brzo i uz najniže cijene.

Iznajmljuje se

u Voleškom u kući br. 8 prisremno jedan prostor za dućan. — Obavjesti daje gđa. Marija udova Sučić u Voleškom br. 10.

Oglas.

Za našu izdavaonicu vozniha karata na gatu u Opatiji

traži se jedna Gospodjica

Prednost imati će ona koja poznaju hrvatski, talijanski i njemački jezik. Ponude imaju se upraviti na drahtjva.

Ugarsko-hrvatsko dioničko pomorsko parobrodarsko društvo.

Posujilnica u Voloskom

prodaje više komada

zemljišta

u občinama: Fobri, Peranići, Kućali, Bregi i Bukavac Gornji.

Pobliže informacije mogu se dobiti u pisarni dr. K. Janežića u Voloskom.

Ljekarna D. Accurti na Rieci,

Corsia Deak, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specijalitete: **Željezovito-Mina-Vino**, vrlo ugodna otkus, izvrstno sredstvo protiv slabokrvnosti, živčanin bolestima, lošoj probavi, ta u rekonalvescentnom stanju i za svih bolesti.

Najfinije bakalarovo ulje, čisto, te sa željezom i jodijem, direktna uvoz iz Bremena iz znamenito i svjetske tvornice: Lehmann. Ovo čaverno ulje rabi se za velikim uspjehom protiv: sušice, skrofuli, rakitihi, plućnom kataru, kašlja i kožnom osiku.

Izvadina Salsaparilje Mendurac, izvrstno sredstvo za čišćenje krvi osobito iz tajnih bolesti.

"Galligoo", Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno daju odstraniti kurja oka.

Zdravo kapičice, nenadkriljeno sredstvo za sve želučane bolesti.

Dr. L. Roheim

pojednik sanatorijuma,

specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10-12 pr. p. za gospođu, a od 2-5 p. p. za gospođu na Rieci, vicolo Germania br. 2, I. kat. Nad Ljekarnom D. Accurti.

Vielokrat odlikovana e Vielokrat odlikovana.

Najstarija i najveća

Tvornica peći i zemljenih stvari

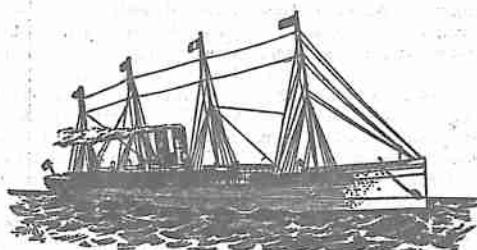
Augusta Dreise

u Ljubljani.

Bogato skladište zemljenih peći i štednika.

Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cijenama od 14 kruna dalje.

Kod većih narudžba do 20% popusta. — Cijenol listu se na zahtjev gratis i franko.

Rieka — Amerika

Medjunarodna putna poslovnica,

L. Mašek i drug na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog petka i ponedjeljka.

Upute daje besplatno i brzo

L. Mašek i drug

Via Riva ugao Via Lido.

Putnicima, koji putuju u Ameriku nije nužno da znadu čitati i pisati

Svoj k svomu!

Vinko Grgurina Ivanov

Južići br. 72

prodaje u svojem dućanu u Južićih br. 72 svake vrsti robe kao jestvine, odiela muška i za djevojke, svake vrsti rubaca, čarapa, i svake vrsti robe za kućnu potrebu; železnu robu, razne vrsti porcelana, Roman- i Portland-cement, sumpor i garantirano dobru medru galicu (vitriol), crvenu sol za blago (marva) od 5 kgl. dalje. (19)

Sve uz umjerene cijene!

Svoj k svomu!

Dr. Josip Stanić

otvorio je u

Voloskom

svoju

odvjetničku pisarnu.

Prvi zavod za pogrebe

u Opatiji

preporuča se svima što se odnosi na uredjenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladištenje u kome će se običnostvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Cijene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Odnosno prijave i narudžbe prima

Fran Dohertić
Opatija. — Kuća Ertl.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložene plaće posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odpuvjeđi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkana u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zadužnicu uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9-12 sati pp. i od 3-6 sati posle podne; u nedelju i blagdana od 9-12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044-30 — G ran-dja iznašala je K 122.700—, — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 275.486-29.

Ravnateljstvo.